

Förberedelseprojekt Testbädd Södra Hemlingby

Gävle kommun
FPX och Antehsis
Högskolan i Gävle

Syftet med förberedelseprojektet var att undersöka hur offentliga lokaler kan samutnyttjas och hur olika verksamheter kan samverka för att skapa en hållbar, tillgänglig och attraktiv plats för möten.

UPPFÖLJNING AV MERVÄRDEN

I projektet ingick bl.a. att undersöka vilka indikatorer som kan användas för att utvärdera ett multifunktionshuset med en modell som bygger på konceptet Social Return of Investment (SROI). Det som har genomförts är bl.a:

- Två workshop med intressenter samt input från evenemanget "Innovationsveckan", vilket gav en grund att jobba med
- Analys kring hur värdeförändringen uppstår - vad är värdeförändringen och vad är indikatorn?
- Beskrivning av "effektkedjan" enligt:
Relevant intressent - Värdeförändring - Indikator
- Tagit fram förslag på hur man kan kvantifiera och sätta monetärt värde på indikatorerna och detaljerad beskrivning av de förändrade värdena
- Tre möjliga "värdeförändringar" från projektet analyserades djupare och exempel på hur man kan mäta det ekonomiska värdet av på dessa uppskattades genom värderingsexempel

EXEMPEL PÅ IDENTIFIERADE MERVÄRDEN FRÅN WORKSHOP 1

Aktör/intressent	Värde	Kostnad
Äldre	Lever längre, bättre hälsa, mer livskvalitet	Ökad risk för sjukdomsspridning, ökad stress
Elever	Bättre inläring, bättre socialt sammanhang, förbättrad språkinläring	Planering är inte gjord för elevernas behov i första hand
Personal	Bättre upplevd arbetsmiljö, mer varierade arbetsuppgifter	Ökad stress osäkerhet på nytt sätt att arbeta
Boenden	Mer öppen och välkomnande stad	Osäkerhet på grund af ingen tidigare erfarenhet
Samhället	Minskad klimatpåverkan, minskade kostnader (kostar mindre bygga färre byggnader)	Planering osäker, risk att det misslyckas Risk att kärnverksamheten blir lidande Smittspridning

FÖRSLAG PÅ INDIKATORER FÖR ATT MÄTA MERVÄRDE

Den sociala hållbarheten kommer framför allt att manifesteras i mötena mellan generationer

Det finns ett kedjesamband av mervärdena för flera indikatorer som kan kvantifieras och mätas på samhällsekonomisk nivå

FASTIGHETSÄGARE och DRIFT

- Beläggingsgrad för gemensamma lokaler, t.ex. kvadratmetertimmar via bokningssystem
- Energianvändning (energi/kvm/persontimmar)
- Minskade kostnader och CO₂ utsläpp byggnation
- Nöjd kund index (NKI) och hyreskostnad/kvm
- Minskade underhållskostnader och kostnader för skadegörelse

SKOLA och BARNOMSORG

- Skolresultat och inläring
- Kost och sunda matvanor
- Förmåga till samarbete i barngruppen
- Samarbeten över gränser t.ex. Luciatåg
- Trygghet, inkl social kompetens och självkänsla
- Nyttjande av gemensam vikariepool, antal timmar av utbytepersional mellan verksamheter

VÅRD och ÄLDREMSORG

- Hälsotal (QUALY, skörhet, minne, sjuktal)
- Kost och sunda matvanor
- Utevistelse och rörelse (antal timmar)
- Samarbeten över gränser t.ex. rastvakter
- Meningsfull vardag, social gemenskap
- Nyttjande av gemensam vikariepool, antal timmar av utbytepersional mellan

Exempel värdekedja: Inlärnin

Indikator: Studieresultat

Intressent: Skola och barnomsorg

Genom att göra antaganden om hur många elever som påverkas av förändringen, på vilket sätt (t.ex. betygssnitt) och under hur lång tid, tillsammans med antaganden om förväntad livsinkomst, kan ett monetärt beräkningsexempel tas fram. Dvs värderingsexempel utgörs av följande steg; värdering av effektmått, kvantifiering, monetarisering och en känslighetsanalys.

“Värdet” för en årskull elever om 100 individer i årskurs 6, med förväntad förbättring av studieresultat ca 8 %, innebär ett nuvärde av investeringen på ca 18,5 miljoner SEK per årskull som går ut skolan.

Exempel värdekedja:

Indikator: Andel undernärda
Intressent: Äldreomsorg

Hälsa och välmående kopplat till kost och matvanor

Om vi antar att de nya kost- och matvanorna hos de äldre i multifunktionshuset skulle leda till att 5 % färre är undernärda och 20 % färre löper risk för undernäring skulle detta innebära en årlig besparing om ca 2,1 miljoner svenska kronor (2011 års värde).

Exempel värdekedja: Förbättrad livskvalitet

Indikator: Levnadsår (QALY)
Intressent: Äldreomsorg

Per år skapas i detta fall ett mervärde om ca 3 QALY. Värdet per år blir 1 470 000 SEK, baserat på tumregelvärdet om 500 000 SEK per QALY. Om diskonterings-räntan är 4 %, är nuvärdet av den ökade livskvaliteten ungefär 31,6 miljoner SEK årligen.

TESTBÄDD I VERKLIGHETSNÄRA MILJÖ

Det finns en stor potential i att öppna upp multifunktionshuset som en fysisk testbädd eftersom konceptet har sin grund i flera av samhällets utmaningar.

Kunskapen om hur samordning av olika verksamheter och samutnyttjande av lokaler kan ske är ännu relativt liten och forskning på området är i sin linda. Metoder och arbetsprocesser för samverkan behöver utvecklas för att bäst ta tillvara de olika kompetenser som finns inom de kommunala organisationerna.

Testbädden kan ge svar på hur lärande, spridning och uppskalning av arbetssätt, processer och samordning av kompetenser bäst sker i en verklighetsnära miljö. Resultaten kan användas för att till exempel mäta effekter av socialt och hållbara byggda miljöer i folkhälsa i framtida multifunktionshus och liknande miljöer.

Nyttan med multifunktionshuset och de arbetssätt som kommer att utvecklas har goda möjligheter att spridas såväl inom Gävle kommuns olika förvaltningar som att bidra till andra offentliga aktörers verksamhetsutveckling.

Här kommer FPX och Högskolan i Gävles kompetens och nätverk att användas för undersöka den fulla potentialen i projektet.

